Hochlöbl. k. k. Hofbibliothek, Wien

St. 25. V Gorici, 18. junija 1880. Tečaj X.

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četvrt leta . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri *„poslanicah“* se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za veče črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizo „treh kron“. in na starem trgu.— V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravništvu „Soče“ na Koronji v Sticsa-vi hiši št. 253 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Deželni zbor goriški.

III. seja dne 11. junija. Navzočni so vsi poslanci. Novo došle peticije izroče se peticijskemu odseku v obravnavo.

Poslanec Dottori interpeluje deželni odbor, zakaj je njegovo ime v letnem poročilu do zbora imenovano med udi neke komisije, katera je pregledovala l. 1873. posestva, ki so se imela vkupiti za deželno kmetijsko šolo, dasi se ni on nikdar deležil tiste komisije? — Deželni glavar konstatuje pomoto, katero je zakrivil odborov referent in ko preti zaradi te malenkosti vneti se razprava, omeni, da notranji deželni red ne dopušča razprave o podanih interpelacijah.

Po prestopu na dnevni red poroča dr. Deperis v imenu pravnega odseka o vladnem predlogu postave, katera bi imela določiti konkurencijo deželnega zaloga k stroškom šolskih okrajev ter predlaga naj se dotični načrt izroči deželnemu odboru z naročilom, da ga pretehta ter nabere vse potrebne date, na kojih podlagi bo mogel v prihodnji sesiji kaj določnega predlagati.

Gosp. vladni komisar baron Rechbach zagovarja vladni predlog. On pravi, da po §. 57 deželne postave od 6. maja 1870 zastran osnovanja, vzdrževanja in obiskovanja javnih ljudskih šol ima se s posebno deželno postavo določiti, ali in koliko ima deželni zalog dokladati k stroškom šolskih okrajev. Nekteri okraji so bili uže večkrat v stiskah, da niso mogli o pravem času založiti stroške za šolske potrebščine, in zato so morali prositi državnih predplač.

Letos pa je moralo vis. c. k. ministerstvo izreči, da ne bo moglo za naprej več dovoljevati takih predplač, ker nema za ta namen odločenih zalogov.

Tu gre posebno za to, tako nadaljuje vladni zastopnik, da se razdele stroški za ljudski poduk kolikor mogoče enakomerno po vsej deželi in da se olajša breme šolskih stroškov onim okrajem, kateri so preveč obloženi. To se pa lahko doseže samo tedaj, ako se pritegne v konkurencijo deželni zalog, kateri ne občuti tako hudo nasledkov kmetijskih nezgod, ki zadevajo večinoma posamezne okraje in kateremu dohajajo tudi doklade k posrednjim davkom (užitninski davki) ki se rednejše pobirajo.

V vseh drugih deželah je uže po postavodajnem potu določena konkurencija deželnega zaloga k stroškom za ljudske šole. V Dalmaciji, v Istri, na Koroškem, v gornji Avstriji, na Solnograškem, Štajerskem in Kranjskem plačujejo deželni zalogi učiteljske plače. V drugih deželah plačuje deželni zalog stroške presegajoče 8 do 10% izravnega davka. Le v goriški grofiji morajo šolski okraji sami skladati vse stroške za svoje ljudske šole.

Da bi se torej zadostilo zahtevi §. 57 zgorej omenjene šolske postave, ter v okom prišlo finančnim stiskam posameznih okrajev, kakoršne so se uže nekaterekrat pripetile v tej deželi, in da bi se slednjič pravično razdelila bremena za ljudski poduk po celej deželi, katera ima vzajemen interes v tem, da ljudstvo v posameznih okrajih duševno napreduje in se razvija, — vse to je napotilo vlado, da je predložila ta načrt postave, katerega gorko priporočam veleslav. zboru.

Ker se nihče drugi ne oglasi za besedo, zaključi predsednik razpravo ter podeluje zadnjo besedo poročevalcu.

Poročevalec, dr. Deperis, zagovarja odsekov predlog; on pravi da §. 57 dež. postave ne zapoveduje, da se mora in kedaj se mora določiti konkurencija dež. zaloga k stroškom šolskih okrajev; dež. zbor nema v tem oziru nobene zaveznosti, sicer pa da ni posebnega razločka, ali se šolski stroški plačujejo iz deželnega ali iz okrajnih zalogov; vse gre iz istih žepov, tu in tam morajo skladati davkoplačevalci. „Tudi jaz želim“, pravi, „da napreduje ljudski poduk; ljubše mi je, da gremo naprej nego nazaji a na drugi strani pa ni treba prenagliti se, ampak ozirati se moramo na finančne moči. Neprevidno bi bilo, ako bi si hoteli naložiti breme, o katerem zdaj še ne vemo, ali je bomo mogli nositi, ali ne. Zato menim, da bi bilo najbolje, da se za zdaj odloži sklepanje o tem predlogu, ter izroči stvar deželnemu odboru v razpravo.

Pri glasovanji obvelja odsekov predlog.

II. Peticija polit. društva „Sloga“ za prevredbo sedanjih županij na slovenski strani goriške grofije izroči se po predlogu pravnega odseka (poročevalec dr. Abram) deželnemu odboru z naročilom, naj dogovorno s c. k. vlado stvar pretehta in zasliši tudi želje deležnih občinskih zastopov ter predloži v prihodnji sesiji načrt postave zadevajoč ustanovitev novih županij.

III. Poročevalec dr. Abram. Peticija polit. društva „Sloga“ za prenaredbo sedanjih deželnih postav zastran gradenja in vzdržanja javnih necesarskih cest, izroči se deželnemu odboru z naročilom:

1. Naj si po najprimernišem načinu prizadeva doseči, da prevzame c. kr. vlada med državne ceste sledeče skladovne ceste:

a) cesto, katera drži od Podgore skozi Ločnik in Kormin do italijanske meje pri Bračanu;

b) cesto od Gradišča skozi Vileš, Rudo, Škodovako do Červinjana;

c) cesto od Gorice skozi Dornberg, Štanjel do Sežane;

d) cesto od Volč, skozi Tolmin, sv. Lucijo, Slap, Tribušo in Želin do Idrije;

e) cesto od Kobarida skozi Staroselo, Robič do italijanske meje pri Stupici.

2. Naj pretrese nasvetovano prenaredbo cestne postave in poroči deželnemu zboru v prihodnji sesiji ter podá ob enem svoje predloge z ozirom na vspeh dogovorov, ki jih bo imel s c. kr. vlado vsled naročila ad 1.

IV. Poročevalec Gasser. Zbor potrdi podporo 1000 gl., katero je deželni odbor podelil koritniškim pogorelcem.

V. Poročevalec dr. Tonkli. Sprejme se načrt postave zadevajoč razdelitev občinskih zemljišč Banjšic sv. Lovrenca.

VI. Isti poročevalec. Potrdi se uže dovršena razdelitev necega občinskega zemljišča katast. občine plavske v anhovski županiji.

VII. Poročevalec Gasser. Prošnja romanskega županstva za popravo jezov ob potoku Verši v občinah Medea, Verša in Frata se zavrne.

VIII.—X. Poročevalec dr. Tonkli. Sprejmejo se načrti postav zastran razdelitve občinskih zemljišč doblarskih, kanalskih in plavskih v kanalskem okraji.

XI. Poročevalec dr. Abram. Potrdi se uže dovršena razdelitev občinskih zemljišč brestoviških.

—

4. seja dne 15. junija. — Navzočni so vsi poslanci razun Goriup-a. Tudi predpoldne izvoljeni ces. namestnik baron Pretis-Cagnodo je zasedel sedež svojega prednika.

Vladni zastopnik baron Rechbach naznani, da je presv. cesar z najvišim sklepom od dne 12. tek. meseca imenoval poslanca dr. Josipa Tonkli-ja za podglavarja. — Poslanec baron Pretis poda slovesno obljubo. — Došle peticije se izročé dotičnim odsekom.

Na dnevnem redu so proračuni za l. 1880 in 1881 gospinskega, šolskega, werdenberškega zaloga in zalogov za gozdorejo in za ranjene in bolne vojake,

LISTEK.

Posvečevanje novega Krškega škofa prečast. dr. Franč. Feretič-a.

V Gorici 23. maja.

(Konec.)

ŠESTI DEL SV. OPRAVILA OD DAROVANJA DO BLAGOSLOVA.

Pri tem delu sv. opravila ostanejo vsi pri glavnem altarji, kjer nadaljuje škof posvečevalec sv. mašo. Ž njim tudi novoposvečenec stojè na desnici njegovi, to je na strani, kjer se bere list; za njim stojita škofa asistenta. Umakne se novoposvečenec nekoliko nazaj le takrat, če mora podati se škof posvečevalec na ono stran, kar se godi pri umivanji rok po darovanji. Tako ostanejo do konca sv. obhajila. Veličasten prizor je povzdigovanje, pri katerem vsi klečijo. — Pred sv. obhajilom prejme novoposvečenec poljubek (pax) od škofa posvečevalca, potem poljubi tudi on škofa pričujoča.—Pomenljiv obred je sv. obhajilo. Škof posvečevalec obhaja novoposvečenca z oddelkom svoje hostije in mu da piti iz svojega keliha od presvete krvi. Le-ta obred ne pomeni samo, da novoposvečenec skup mašuje se škofom posvečevalcem, temveč tudi tesno bratovsko ljubezen med seboj. Tudi pri posvecenji v masnike „mašujejo novoposvečenci sè škofom, obhajajo se pa z drugimi malimi hostijami.

Po sv. obhajilu poda se novoposvečenec na levo stran altarja, kjer se bere evangelij, da tamkej nadaljuje sv. mašo do blagoslova.

SEDMI IN ZADNJI DEL SV. OPRAVILA.

Blagoslovjenje mitre in rokovic.—Ko škof posvečevalec po slovesnem obredu sv. blagoslov podeli, vsede se na mali sedež (faldistorij) sredi altarja. Narpred blagoslovi škofovo kapo ali mitro, in jo položi novoposvečencu na glavo s pomočjo škofov asistentov. — Potem ravno tako rokovice, ktere mu obuje.

Vmeščenje.—Na to mu podeli škofovo palico, vstane in prime novoposvečenca, napravljenega z vso škofovsko opravo, za desnico stareji škofov asistentov pa za levico, ter ga posedeta na sedež sredi altarja, kjer je sedel škof posvečevalec. Ako je novoposvečenec posvečen v cerkvi svoje škofije, vmesti se na škofovskem sedežu (tronu) na strani evangelija.

Te Deum ali zahvalna pesem. — Zdaj zapoje škof posvečevalec, stoje na strani evangelija in obrnjen proti altarju zahvalno pesem Te Deum. Med tem, da se pesem nadaljuje, poda se novoposvečenec, kakor je opravljen z mitro in škofovsko palico, v sredi škofov asistentov z mitro, po sredi cerkve, da ljudstvo blagoslovi. Vrnivši se vsede se sopet na sedež sredi altarja, ter čaka, da se zahvalna pesem konča. Škof posvečevalec med tem odkrit stoji na strani evangelija, škofa asistenta pa na stopnicah altarja.

Blagoslov novoposvečenca. — Ko se Te Deum odpoje, podeli novoposvečenec slovesni blagoslov po obredu, kakor je škofom prepisan, z mitro na glavi in škofovsko palico v roki. Škofa assistenta vstopita se na stran posvečevalca.

Čestitanje.—Zdaj sledi eden nar veličastnišili delov sv. opravila, ko novoposvečenec, posvečevalcu zahvaljevaje se, mu trikrat čestita. Posvečevalec stojè na strani evangelija vzeme mitro in obrne se proti strani lista. Zraven njega škofa asistenta z mitrama. Novoposvečenec pa z mitro in palico trikrat poklekne, —na strani lista v sredi altarja in pred posvečevalcem ter obrnjen proti njemu, mu trikrat z vedno višim glasom zapoje: „Na mnogo let.“ Na to prejme posvečevalec novoposvečenca za roko, ga vzdigne in ukušne; tako tudi škofa asistenta. Obred je sam na sebi veličasten in presunljiv; še veličastniši pa postane po častitljevi osebi posvečevalca Goriškega knezo-nadškofa, ki se pri čestitanji pri vsi svoji starosti postavi kakor mogočen stoleten hrast.

S tem je sv. opravilo končano. Škofa asistenta peljeta novoposvečenca k stranskemu altarju, da odloži škofovsko obleko. Posvečevalec moli na altarji še zaduji evangelij, potem odloži tudi on mašno obleko na svojem tronu in opravi zahvalne molitve po sv. maši.

ki se vsi odobré po predlogih finančnega odseka. Enako se potrdijo tudi računski sklepi za l. 1878 in 1879 gozdorejskega in šolskega zaloga, glavnega zaloga za uboge in zaloga za ranjene in bolne vojake.

Pri razpravi proračuna werdenberškega zaloga, predlaga in priporoča poslanec dr. Mauroviclı naj se od dotičnih štipendijev, ki jih dobivajo odgojenci tukajšnjega malega semenišča, ne odbivajo oskrbništveni stroški v skupnem znesku 181 gold., ampak naj te stroške prevzame deželni zalog. Predlog se sprejme.

Prošnja jameljske katast. občine za ločitev od devinske županije se odstopi deželnemu odboru, da ravna ž njo v zmislu onih določeb obč. reda, katere stavijo pogoje vsakej taki ločitvi.

Prihodnja seja bo v sredo 23. t. m.

Dopisi.

V Gorici 17. junija. Dasi je bil dnevni red včerajšnje seje našega deželnega zbora prav posebno suhoparen, ker je obsegal same proračune in računske sklepe, bila je seja vendar nenavadno zanimiva. Zbor je bil — če preziramo vže mnogo let prazni sedež prevzv. knezo-nadškofa — zopet polnoštevilen. Na izprazujenem mestu bivšega ces. namestnika barona Pino-a sedel je njegov prednik in naslednik, ekscelencija baron Pretis. Kako to, vtegne kedo vprašati, saj so mesta Grado, Tržič in Červinjan še le predpoldne, tedaj nekoliko ur pred sejo volila? Nič lažej v sedanji dobi, ko gre vse po telegrafu. Gospod baron je bil po nakljuebi v Gorici — pravijo, da je hotel osebno počastiti mestnega župana d.ra Deperis-a, z veselo vestjo cesarske potrdbe, — ob 10. uri predpoldne je bila volitev v Cervinjanu, kder je šlo po stari navadi vse gladko, vše ednodušno in ednoglasno, ob 11. uri je uže prinesel „čukeženj“ sijajni izid volitve v Gorico, ob 11 3/4 uri predpoldne — tako si mislimo — hitel se je gospod deželni glavar poklonit visokemu gostu, radost, čestitanje itd. itd., kakor se uže vse samo po sebi razume in popoldne ob 4. uri sedel je najnovejši poslanec na nekdanjem svojem sedeži v naši zbornici podavši slovesno obljubo. Da bi bila električna moč uže tako razvita, da bi mogla pisma premikati, gotovo bi se bil sinoči potrdil tudi volitveni operat, proti kateremu ne bo menda nobenega ugovora.

Pa še nekaj novega smo zapazili v našej zbornici. Gospod poslanec Jonko se je preselil na dr. Tonkli-jevo mesto, ta pa se je usedel na prvi sedež desnice, kder je v pretekli sesiji sedel bivši podglavar Winkler. Ta sprememba pomenja tudi nekaj, smo si mislili, in nismo se varali. Ko je gospod glavar naznanil začetek seje, vzdigne se nekam slovesno g. cesarski zastopnik, baron Rechbach, ter naznani po italijanski in po „kranjski,“ da je njegovo c. in kr. apost. Veličanstvo z najvišim sklepom od toliko in toliko tek. meseca najmilostljivejše blagovolilo imenovati za deželnega glavarja namestnika, gospoda poslanca dr. Josipa Tonkli-ja. Predstavljaje novega podglavarja visoki zbornici, prikloni se mu ces. zastopnik, g. dr. Tonkli odvrne priklon, poslanci se vzdignejo in priklonijo, na slovenski strani čuje se poluglasen osamljen „slava“ — in slovesni prizor je končan. — Po tem takem je naš deželni zbor zopet v vsakem oziru dopolnjen. — Zborovanje pa ne gre nič kaj prida od rok. Včeraj je bila četrta, izključljivo gospodarska seja, prihodnja bo še le v sredo 23. t. m. Gosp. predsednik je dal poročevalcem obstoječih treh odsekov zadosta odduška, da lahko izdelajo svoje referate. Ali pride letos kaj zanimivega na vrsto, ne vemo. Do zdaj nič ne kaže. Konstitucijonalno življenje — če je vredno tako imenovati redko zborovanje našega deželnega zbora — je omrtvelo; dež. poslancev — tudi onih, kateri so znali v prvih dobah izvrstno sukati uma svitle meče, lotila se je v obče neka apatija; redko kedaj se gane kedo, da bi kaj sprožil; kar prihaja na dnevni red, je uže dogovano v odsekih; v zbornici berejo poslanci, ustajajo in posedajo, vmes vpleta predsednik svoje navadne formule in kedar je končan dnevni red — in to je navadno hitro, naj obsega tudi celo vrsto predmetov — sklene se seja in razidejo se poslanci na vse vetrove. Prostor odmenjen občinstvu je včasih prazen, včasih sedi tam kak nemški korespondent, kateri bere poslancem z obrazov, kar čitajo oni iz svojih referatov, — ker malo ali nič ne razume — in če je še kak penzijonist ali par šolarčkov zadej — je to vse, kar obiskuje zanimive obravnave našega domačega parlamenta. Klubi ali drugačni shodi poslancev — so bili nekdaj; zdaj ne vemo nič več o njih; mogoče, sicer, da znajo naši deželni zastopniki vse za se ohraniti ter svoje shode v gosto meglo tajnosti zavijati, mogoče, a najbrže ni tako. Mi menimo, da sodi o razmerah, kakoršne so zdaj mej našimi poslanci, najzanesljiveje, kdor jih presoja po zadnjih volitvah. Cesar je manjkalo volilcem, tega, če se prav hudo ne motimo, manjka zdaj tudi izvoljencem. Bog daj bolje!

Iz Čepovana, 14. junija. (Izv. dop.) Slišim, da se mnoge občine zanimajo za ono peticijo, katero je kat. pol. čitalnica v Čepovanu sklenila dne 17. p. m. Da bodo dotične občine poznale peticijo, ter mogle svoj pristop tudi naznaniti deželnemu zboru, prosim naj se blagovoljno prostor odloči omenjenej peticiji, ki se glasi:

Visoki deželni zbor poknežene grofije Goriške i Gradiščanske! Občno je znana splošna nejevolja našega ljudstva zoper popolno prostost ženiti se, brez ozira na premoženje i zaslužek. Sicer premoženje i dobre službe niso glavni temelj srečnih zakonov, a vendar je dvomiti, da bi človek brez premoženja ali gotovega zaslužka imel poklic k svetemu zakonu.

Za vsak stan se tirjajo nekatere lastnosti ter potrebna, telesna i duševna; sposobnost, ravno tako tudi za sv. zakon. Te lastnosti ter sposobnost pa določujeta sv. Cerkev i posvetna oblast, vsaka v svojem delokrogu.

Občine imajo dolžnost skrbeti za svoje uboge občane, i prav veliko stroškov jim napravljajo ubogi soobčani — brez premoženja in zaslužka — doma in drugod po bolnišnicah. Ker je tedaj občina takorekoč od postave določeni varuh i rednik omenjenih soobčanov, mora naravno tudi imeti pravice varuhov. Prav naravno je tedaj, da se občinam prilastuje pravica odrekati sv. zakon takim ljudem, ki so brez premoženja i zaslužka. Kedor to pravico občinam odreknje, naj jim odvzame breme vzdrževati popisane „nimaniče“.

Gledé na vse to je dne 17. maja t. l. shod katoliško-politiške čitalnice v Čepovanu sklenil podati, ter podaja visokemu deželnemu zboru v Gorici sledečo prošnjo:

„Visoki deželni zbor naj izvoli postavo o splošnem dovoljenju ženiti se tako prenarediti i popraviti, da bodo občine (ozir. politiške gosposke) imele oblast sv. zakon odrekati takim občanom, ki so brez premoženja i brez gotovega zaslužka“.

Taka sprememba postave bo gotovo mnogo koristila posameznim osebam, pa tudi občinam i deželi.

Sedaj se reveži ženijo brez premisleka v zavesti, da bo morala občina skrbeti za nje i njuno družino. Vsaj se marsikedaj prigodi, da novoporočenci uže prvi teden po poroki primejo za priljubljeno jim beraško palico. S časoma narašča družina, pomnože se pa tudi berači ter občinski stroški. Ako pa visoki deželni zbor napravi naprošeno postavo, i se bo vestno spolnovala, mladenči revnih starišev ne bodo tako lahkomišljeno po krčmah i žganjarijah zapravljali svoj zaslužek, timveč bodo ž njim varčno gospodarili, ter se trudili pridobiti si toliko premoženja (posestva), da bodo smeli ženiti se, i mogli preživeti svojo družino. Nasvetovana postava bo tedaj mladost nagibala k delavnosti i varčnosti, ter bo občine i deželo obvarovala mnogih stroškov.

Tudi navadni ugovori zoper naprošeno postavo morda niso tako temeljiti, da bi se jim smelo popolnoma pritrditi.

1. Da zadržek ni cerkven zadržek, je znano; znano je pa tudi, da nauku katoliške cerkve ni nasproten; to potrduje tudi skušnja prejšnih i sedanjih let, ko na Kranjskem, Tirolskem, Predarlskem i Solnograškem tudi cerkvena gosposka tirja postavno privoljenje (oglasnice) od politiške gosposke.

2. Tudi ugovor, da zadržek revščine je nasproten obče človečanskim pravicam, ne more obveljati, ker omenjeni zadržek je pogojin, ter djansko zadeva le lenuhe i zapravljivce, ki so človeštvu nadlega i pijavke.

3. Da bi bil zadržek revščine nravnosti škodljiv, je vsaj jako dvomljivo; i ta dvom ostane tako dolgo, dokler ne bo djansko dokazano, da deveta božja zapoved ne zadeva zakonske, ampak edino le samske ljudi. Kar se pa tiče nenravnega življenja pri nezakonskih, pa tudi ni dokazano, da bi bilo sedaj, ko je vsakemu dovoljeno ženiti se, manj nezakonskih otrok, nego nekdaj, ko je zadržek revščine še veljal; dasiravno je treba dostaviti, da nenravno življenje večinoma ne razglašajo kričeči nasledki.

Ker se tedaj vidi, da je naprošena sprememba ženitne postave potrebna i koristna, ugovori pa jako omahljivi, se spoštljivo podpisano društvo nadeja, da bo visoki deželni zbor blagovolil zgoraj navedeno peticijo uzeti v resen preudarek.

Katoliško-politiška čitalnica v Čepovanu
dne 14. junija 1880.

Iz Soče dne 16. junija (Izv. dop.) V prvi polovici tega meseca smo imeli tukaj dva prav žalostna in čudna pogreba. Kakor sem ti, draga „Soča, vže v predzadnji številki naznanil, zgubila se je Terezija Kavs h. št. 37. 19letna deklica, koja je za božjastjo trpela uže več let. Dne 24. maja so jo stariši pogrešili in ni je bilo mogoče najti, dasiravno so jo skrbno iskali tukajšni prebivalci v precej obilnem številu. Še le koze so jo 3. t. m. ovadile pastirjem na paši pri strmini na „Policah.“ Dva dni zaporedoma so opazovali kozarji, da se koze ustavljajo in branijo dalje iti, ko so prihajali do omenjenega mesta. To jih opozori, da gredo gledat pod strmino, kder najdejo mrtvo truplo omenjene deklice, katera je padla z hriba v nad 300. m. globoki propad. Bila je pa rajnka vsa pretrupljena. Glava je bila v črepinjah. Noge so bile polomnjene in smrad se je razprostiral krog nje.

Pogrebci so pobrali njene telesne ostanke in izročili smo jih vže zvečer i tega dne naročju matere zemlje.

Komaj smo nekoliko pozabili te nesreče, že se nam pripeti druga tej enaka. Preteklo nedeljo t. j. 13. t. m. gnala sta oče in hči koze na pašo v rob, zvan v „Meleh“. Bilo je ravno 3. ura popoldne oče gre pred kozami, mlada, še le 4 1/2 letna hčerka pa poganja kozjo čredo za očetom. Oče se vrne hitro domov, hči pa reče očetu: „Oča! jaz grem pušelce (cvetice) brat in bom doma delala krancelne (venčke) iz njih.“ Oče jo pusti, in dovoli hčerki to nedolžno veselje. Ker pa je le ni bilo dolgo časa domov, jelo je mater skrbeti in jo gre iskat. A kako se prestraši mlada mati, ko najde svoje ljubljeno dete že pol mrtvo pod strmino na „Meleh!“ Padla je v 100. m. globoki propad in se na sencu zelo udarila. Mati jo v naročji nese domov. Med potjo jej zdihne nedolžno dušico. Pač žalosten prizor, videti hčer umirati v materinem naročji! Rajnci ste bili bližnji sosedi in sorodnici. Njihni ostanki tudi niso veliko oddaljeni na mirodvoru sv. Jožefa v Soči. Bodi jima zemljica rahla!

Ko pišem te verstice, so komaj rešili plavca, ki plavi drva v sočkih kataraktih. Same nesreče! Tudi na Koroškem se je ubil 30 letni soški mladenč pred 14. dnevi.

Iz goriško-istrskega razpotja 14. jun. (Izv. dop.) Kdo se je nekdaj zmenil za naše puste kraje, ko še ni bilo železnice in smo bili malo da ne odločeni od vsega sveta? Tudi pozneje, ko je železni konj na našej postaji k večemu malo oglja pozobal in se hlastno vode nažrl, potem pa jo brzo naprej sopihal — ni imela Divača za javni promet posebnega pomena. Vse drugače je zdaj, od kar smo na razpotji, ter je divačka postaja tako rekoč vozel postala mej Goriško, Istro in Kranjsko. Zdaj je Divača na železničnih zemljevidih po pravici debeleje tiskana, od mnogih drugih postaj in postajic, pa se je tudi kolodvor znamenito razširil in so se dotična poslopja pomnožila in povekšala. Tudi primerno živahneje je postalo občevanje, dasi ne toliko, da bi imeli naši kraji vsled tega, Bog ve, koliko koristi.

In še nekaj se je v teku časa spremenilo na tej postaji—sprememba znamenite važnosti v narodnem oziru: iz „Divazza“ ali „Divacca“ je postala Divača. Za narodno stvar iskreni bivši postajni načelnik Fr. St., kateri je pri prerodu nove postaje kumoval, predobil si je to neprecenljivo zaslugo in neki dopisnik iz primorsko-kranjske meje jo je ad perpetuam rei memoriam zabilježil v štv. 114 „Slov. Nar.“ To vam je zasluga vernega sina slovenskega naroda, da malo tacih! Kaj pa še vse druge, ki se berć mej vrstami dotičnega dopisa? Naravno torej, da je imel g. St. tu mnogo prijateljev, kateri so mu lajšali one grenke ure, ki mu jih je najbrže prouzročevala zavist nasprotnikov; kajti vsak zasluzen mož ima svoje nasprotnike, in ker so segale g. Str. zasluge tako daleč, da je pridobil našej postaji slovensko firmo (!), moral je imeti gotovo mnogo nasprotnikov.—In prav ti nasprotniki morajo biti krivi, da so mej nami neznane ostale lepe zasluge, ki si jih je g. St. v dolgoletnem svojem bivanji pridobil na našej postaji, da nam je celó neznano ostalo, da uživa simpatije v našej okolici, da se nismo nič brigali, posloviti se od njega, ko se je po noči z mišjim vlakom odpeljal na svoje novo mesto in da ni do zdaj nihče, razun g. dopisnika in neznanih mnogih prijateljev slavljenca, obžaloval zgube tako vrlega narodnjaka. Šentani nasprotniki in njihova zavist!

Da je pa le g. dopisnik zasluženo slavo pel in ne navdihnjena? Jaz bi ne bil rad zapeljan in ne želim zapeljati nikogar druzega. Zato moram odkritosrčno reči—in zdaj govorim resneje nego poprej — da je sklep omenjenega dopisa v „Sl. N.“ vzbudil nekakov sum v meni, sum namreč, da je hotel g. dopisnik, ali kdor ga je navdihnil, primerjati poprejšnjega načelnika sé sedanjim ne samo zato, da bi bil prvega pohvalil, ampak morda še več zato, da bi sedanjega upičil. In to — naj mi g. dopisnik zameri ali ne—ni lepo, ni delikatno, ni pošteno. Res je, da je sedanji g. načelnik Nemec, a to ni res, da ne razume našega jezika. On je služboval do zdaj mnogo let v Logatcu in je bil, kolikor slišim, tam obče spoštovana oseba. Slovenskega se je naučil toliko, da lahko brez ovire občuje se slovenskim občinstvom in to stori tudi rad ter je v svojem poslovanji pravičen in jako uljuden. Ne vem torej, k čemu bi ga žalili. Jaz se gotovo ne vnemam za tujce; želim tudi iskreno, da se slednjič izvêde geslo: „svoji k svojim;“ a ljubši, to moram reči, mi je pošten, pravičen tujec, nego ošaben, sebičen rojak, kateri je narodnjak, kedar mu narodnjaštvo ugaja, kedar pa misli imponirati in se nad podložnimi znašati — takrat obrne na površje Nemca. Vsakemu svoje!

J.

Politični pregled.

AVSTRIJA. — Nj. Veličanstvo presv. cesar vrnil se je 13. t. m. na Dunaj. Slavili so ga Moravci izvanredno in skušali, če mogoče, še Čehe prekositi. Presvetli cesar je bil očividno vesel in polen hvale o sijajnostih in odkritosrčni navdušenosti, s ktero ga je udano ljudstvo sprejemalo na celem popotovanji po Češkem in Moravskem. Da je imelo potovanje velevažen političen namen, pomiriti razpor in mrzenje med narodnima strankama, pokazalo se je še bolj, ko je Njih Velič. v Brnu bivalo. Zapazivši še večo zagrizenost med njima, priporočal je cesar pri sprejemu moravskega plemstva, naj — kar je naravna naloga deželnega plemstva — dela z vso močjo in pogumnostjo, da se narodnosti pomirijo. Imel je tudi k temu vzrok, ker mestni zastop je surovo odbil prošnjo slovanskih odbornikov, da bi razne deputacije ogovarjale cesarja v obeh dež. jezikih. — Kako zagrizenost gojé moravski ustavaki in nemčurji do Slovanov, in koliko je zaupati njih priliznjenosti do dinastije, s katero se šopirijo pri vsaki priložnosti, kakor bi le oni sami bili zvesti Avstrijanci, pokazali so koj. Komaj je odšel presv. cesar na Dunaj, zbobnali so svoje privržence ter sklenili, da hočejo z vso silo podirati Taaffe-jevo sporazumljevalno vlado. — Če bi se tudi ne vem kaj zgodilo, njim je malo mar, da le Slovan ne more živeti. Vredni bratje so jim dunajski drž. poslanci, prav za prav židovski. Ko je presv. cesar v Pragi pomenljivo povdarjal, da je drž. zbor do zdaj veliko in vspešno delal, koj so se sešli židovski Salomoni na Dunaji ter v resoluciji tej izjavi protestovali in zabilježili, da drž. zbor ni nič vspešnega dovršil. No! Zdaj pa je že tako, kakor le-ti poštenjaki trdijo, in vsak mora za njimi to trditi, če ne, — ga izobčijo!?

O avstrijskem ministerstvu piše je, da bode po sklepu deželnih zborov Taaffe vzel dalji odpust. To pomeni, pravijo ustavoverci, da Taaffe pojde. Drugi pa trdijo, da sedanje ministerstvo bo se preustrojilo in dopolnilo z odločnimi konservativci.

Deželni zbori. — Pražkemu je vlada poslala predlog o premembi volilnega reda v velikem posestvu. Do zdaj je volilo vel. posestvo 70 poslancev za deželni zbor, pa tako, da je prišlo na velike posestnike, — ki posamezni plačujejo nad stotisučev rednih davkov, in veliko več kakor vsi drugi skup — le 16 poslancev; na druge veliko manjše in večinoma fideikomisarske posestnike pa, — ki posamezni plačujejo le kake stotine ali še toliko ne — 54 poslancev. Uni volijo le konservativno in v narodnem smislu, ti pa večinoma liberalno v ustavoverskem smislu. To je krivo, da je večina češkega dež. zbora le nemška, da-si je na Češkem le ena tretjina Nemcev. Vladni predlog meri na to, da taki krivici v okom pride. Če se sprejme, je gotovo, da tretjina Nemcev ne dobi več večine. Zato pa tudi divjajo Hrrbst-ovci, kakor bi bili obsedeni. Brez dvombe, da bodo predlog zavrgli. Kako misli Taaffe potem postopati, da sporazumljevalno nalogo doseže, ne vemo.

V Solnograškem dež. zboru je izstopila tretjina ustavaških poslancev, češ, da zbor ni veljaven (legalen), ker ni imenovan dež. glavarja namestnik. Nameravali so pa s tem le zabraniti, da bi zbor veljavno sklepal. K temu pa je bilo treba, še en glas odtegniti, namreč dež. glavarja grofa Lamberga, moža njihove stranke. Zato so udrihali po njem na vsak način, da bi tudi on odstopil in položil častno mesto. S prvega se je možato branil, slednjič pa naveličal in odpovedal se častnemu mestu dež. glavarja, zraven pa še — svojemu poslanstvu. S tem jim je štreno zmedel, da ne vedo, kaj početi.

V gorenje-avstrijanskem dež. zboru rogovili famozni Gross proti vladi, in jo dolži, da je ustavo prelomila, ker ni lanskega leta sklicala dež. zbora. To pa uganja Gross, da bi se maščeval, ker ga je večina drž. zbora postavila pred vrata, ko je njegovo in dveh drugih volitev ovrgla. Kdo bi bil pričakoval, da bo Gross, zagrizeni ustavoverec in centralist, potezal se za avtonomna načela. Tako je, če strast nadvlada zdravo pamet.

V tirolski dež. zbor vstopila sta tudi škofa Tridentinski in Briksenski pa z velevažnim protestom, v katerem odločno oporekata nasilstvu prejšnje vlade, ki je vkljub veljavnih dež. postav ustanovila dve protestantovski občini na Tirolskem.

Kranjski dež. zbor bo obravnaval dva važna predmeta: o duhovski biri in o znižanji plače deželnih poslancev.

Na Koroškem zmagal je v Velikovcu pri volitvi dež. poslanca, Einšpiler. Slava!

HRVAŠKO. Narodni klub dež. zbora je po dolgem pretresovanji enoglasno sprejel novo pogodbo z Ogrsko. Pogodba je le Ogrom ugodna, da zamorejo še na dalje molzti ubogo Hrvaško. Vsled te pripuščajo jej Madjaroni le 45 odstotkov deželnih dohodkov, 55 odst. pa sebi obdržijo. Hrvaško je v taki odvisnosti, da ne sme še na svoj lasten račun dolga delati. Vendar je prisiljena narodna stranka sprejeti pogodbo, ker jej je obečano, da se vojaška granica z njo zedini. V tem zedinjenji pa leži duševni in gmotni napredek Hrvatov. Baron Filipovič, potujoč po granici, je izjavil, da v 8—10 mesecih se združenje vresniči.

Razdražil pa je hudo Hrvate ukaz ogrskega finančnega ministra, ki finančnim uradnikom na Hrvatskem naklada znanje madjarskega jezika. Oholost madjaronov presega že vse meje. Mi takraj Litave smo temu že navajeni.

VNANJE DRŽAVE. — Italijansko. — V novo voljenem parlamentu vlada taka zmešnjava med strankami, da noben ne zamore prerokovati, kaj se bo iz tega izcimilo. Najbrže — republika. — Površni uzrok sedanjih zmešnjav je kruhoborstvo, za pravi uzrok pa znajo le tisti, ki na skrivnem delajo.

Francosko. — Gambetta preskrbuje može svoje baže dobro, odstranuje pa vse, ki mu niso po volji, bodi si v sodnijskem ali vojaškem ali diplomatičnem krogu. Zdaj je poslal kot poslanca na Angleško nekega Challemel-Lacour, kterega je že delgo zastonj ponujal pri drugih dvorih. V angleškem parlamentu pa bo poslanec O'Donnel vlado interpeloval, ali je namenjeni poslanec res tisti mož, ki je kriv raznih zločinstev, doprinešenih za časa vojske s Prusi, ki je bil pred par leti tudi obsojen za sto tisuč frankov, ker je bil siloma si prilastil premoženje nekega samostana. To bo lepo priporočilo francoskej republiki!

Nemško. — V Berolinu sešel se je 16. t. m. kongres poslancev evropejskih vlad, da dopolnijo pomanjkljivosti berolinske pogodbe o Turčiji, in določijo pravične zahteve Grške o mejah med njo in Turčijo.

Turško. — V Arabiji vstal je velik punt zoper sultana. Hočejo otresti se turškega jarma. — Pred tednom je strogo zahteval angleški poslanec Göschen od turške vlade, da mora z lepa ali s huda vpeljati že tolikrat obečane reforme v notranji uravnavi. — Turčija ruši se na vseh straneh.

Petindvajsetletnica Njih prevzvišenosti Goriškega knezo-nadškofa Andreja.

Kakor je „Soča“ uže zadnjič poročala, bo prihodnji četrtek 24. jun. 25 let, kar so bili Njih prevzvišenost umeščeni ali intronizovani v stolni cerkvi kot Goriški nadškof. Posvečeni so bili pa, pred 3. jun. v Ljubljani. — To je pomenljiv in vesel dan za našo škofijo. Zato je čast. duhovščina sklenila slovesno obhajati ga. Njih prevzvišenost so privolili ta dan imeti pontifikalno mašo, ki se začne ob 9. uri. — Po sv. maši ob 11. uri bodo sprejeli čestitanje vse nazoče duhovščine, in dragoceni kelih, kterega jim je naša duhovščina v spomin naklonila. — Slovesnosti bosta se za gotovo udeležila škofa Ljubljanski in Krški. Iz dežele pa slišimo, da namerava vsa duhovščina se sniti, razun tistih, ki bodo siloma doma zadržani. — Goriška nadškofija ima tudi vzroke tega dneva veseliti se in ga slovesno obhajati.

Na predvečer bo slavnostna beseda v dvorani tuk. katol. društva. Začetek ob 6. uri. J. *)

*) Naprošena je čast. duhovščina, ki misli slovesnosti udeležiti se, da vzame seboj talar in roket.

Domače stvari.

Mestni župan potrjen. Nj. c. in k. ap. Veličanstvo je potrdilo gosp. Josipa dra. Deperis-a za mestnega župana goriškega. Kakor slišimo, bode vsled tega v saboto večer slovesen sprevod mestne godbe z bakljami po mestu in serenada pred stanovanjem županovim.—

Odlikovanje. Presv cesar je podelil dvornemu svetovalcu pri c. k. namestništvu v Trstu dru. Viktorju Pozzi-ju v priznanje odličnih zaslug viteški križ Leopoldovega reda.

Odbor goriške čitalnice je v svoji redni seji soglasno sklenil, da se ima čisti donesek zadujega koncerta, podariti ubogi mladini c. k. deške šole v Gorici.

† **Feliks Vittori,** o katerem smo ne davno poročali, da je kot c. kr. sodn. kancelist premeščen iz Ajdovščine v Pulj, je uže prve dni po svojem prihodu na novo mesto obolel — menda več vsled žalosti, ker se je moral ločiti od priljubljene mu vipavske doline, nego zaradi slabega zraka ali drugih uzrokov. Vrnivšemu se na dopust k rodbini v Gorico vnemala se je bolezen vsak dan huje in pret. ponedeljek jej je obležal. Rajnki je bil spr[illegible], marljiv uradnik, navadno jako uljuden in postrežljiv, govoril in pisal je dobro materni jezik, v katerem je uže poprej kot občinski tajnik v Kanalu gladko posloval, o svojem času bil je tudi dober pevec ter se je z veseljem deležil narodnih veselic, kakor je sploh rad pospeševal vsako narodno gibanje. V Ajdovščini in na Vipavskem je bil povsod dobro znan ter je imel mnogo prijateljev, da ne govorimo o nasprotnikih, katerih ima navadno vsaki, kdor mnogo občuje z ljudstvom — posebno če mu igrá tako vroča kri po žilah, kakor je kipela rajnkemu Feliksu. — Pogreb je bil sredo večer vkljub zelo neugodnemu vremenu jako dostojen.

Goveja kuga se zopet močno širi na Hrvatskem in v vojaški granici; zato je ukazala deželna vlada kranjska vso mejo proti okuženi deželi zapreti.

Toča je pred kratkem strašno razsajala v Brežicah na spodnjem Štajerskem in kmalo potem okoli Rudolfovega in v krškem okraji na Dolenjskem. Škoda je silno velika.

Polit. gibanje na Kranjskem. Mnogo mestnih in kmečkih občin na Kranjskem počastilo je našega slavnega rojaka, deželnega predsednika Winkler-ja v znamenje posebnega zaupanja s častnim občinarstvom. Enako čast so skazale iste občine tudi grofu Hohenwartu in ministru grofu Taaffe-ju. Politično gibanje je v novej dobi mej Slovenci na Kranjskem veliko živahneje, kakor pri nas. Mi smo nekako omrtveli in težko nam je predramiti se; a moramo se vsakakor.

Nova vlada v Tolminu. V sredo je občinsko starešinstvo tolminsko izvolilo novo občinsko vlado, katerej je na čelo postavilo g. Josipa Devetaka. Tako je najviša okrajna cestna oblast zopet združena z načelništvom okrajnega središča v enej osebi.

Vabilo na veselico z velikanskim plesom, pod milim nebom, katero priredi nabrežinska čitalnica 20. junija t. l.

Pričetek ob 4. uri popoludne. K obilnej udeležbi vabi odbor.

Beseda kat. pol. čitalnice v Čepovanu dne 24 junija ob 4. popoldne se bo vršila po sledečem sporedu: 1. Godba. 2. Hajdrih: Jadransko morje. 3. St. Valentinčič: Slavnostni govor. 4. Nedved: Venec slov. pesmi. 5. Vogel: Cigani. 6. Godba. 7. Igra: Kaznovana radovednost. 8. Smerekar: Iskrica domorodna. 9. A. Hribar: Noč tihotna. 10. Godba. 11. Ustanovitev hiralnice, obraz iz življenja v 3. oddelkih.

Odbor.

Ponarejeno vino. V „Tr. Ztg.“ beremo, da je dal mestni magistrat tržaški te dni edenindvajset sodov ponarejenega, s fuksino (strupenim barvilom) barvanega vina v morje potočit. Uboge ribe!

Trtno uš (filoksero) so našli v nekaterih vinogradih kraja „Cortina“ v dolini „Sicciole“ občine piranske v Istri. Zato je okrajno glavarstvo koperško vsled §. 4. postave od 3. aprila 1875 prepovedalo izvažati trte, rastline, rastlinske dele in druge reči, o katerih se ve, da so sposobne razširjati trtno uš iz dotičnih vinogradov. Ta prepoved zadeva za zdaj celi piranski okraj.—Dotično oznanilo je tiskano na prvi strani štv. 136 uradnega lista „Osservatore Triest.“; a v kaki obliki? Izpuščene in pokvarjene so besede in terpinčen jezik na tak način, da skoro ni mogoče ničesar razumeti. Če hočete spoštovati na-

še pravice, spoštujte jih, kakor se spodobi — ali pa nič. Za taka slovenska uradna oznanila, katerih nihče ne razumi, se Slovenci prav cifrasto zahvaljujemo.

Uredba zemljiškega davka se bliža koncu, ker so vsi glavni opravki izvršeni i gre le še za popravke. Deželne komisije so zračunile letni zemljiščni davek na 165,225,000 gld., po tarifnih promembah, katere je nasvetovala vlada, pa bi znašal 185.298.000 gld. Po tem bi plačevale več nego sedaj, in sicer:

	po predlogu deželnih komisij.	po vladnem predlogu.
Galicija	454.942 gld.	1.522.750 gld.
Spodnja Avstrija	1.071.882 „	648.513 „
Štirsko	884.862 „	624.570 „
Moravsko	349.612 „	268.626 „
Bukovina	384.999 „	292.687 „
Zgornja Avstrija	99.890 „	165.136 „
Tirolsko	79.990 „	37.809 „
Primorsko	35.315 „	117.820 „
Solnograško	14.967 „	bi plačevalo manj
Predarelsko	8.780 „	28.240 gld.
Koroško	bi plačevalo manj	4.180 „
Manj bi plačevale:		
Češko	2.881.109 gld.	3.200.618 gld.
Kranjsko	260.821 „	316.127 „
Slesko	156.807 „	150.695 „
Dalmacija	31.191 „	54.667 „
Koroško	16.182 „	bi plačevalo več
Solnograško	bi plačevalo več	14.967 gld.

Cesarica Marija Aleksandrovna je po mnogoletnem bolehanji 3. dan t. m. umrla za pljučno sušico. Cesarica je bila 56 let stara hči nadvojvode Hesenskega Ljudevita II.; pri krstu je dobila imena Vilhelmina Augusta Sofija Marija, ktera je premenila, ko je iz protestantovske vere prestopila v pravoslavno. Cesarica je bila jako duhovita gospa, bistrega uma in mišljenja, po kterem imela je velik ,vpliv na svojega melanholičnega soproga. Pravoslavna cerkev je imela malo tako pobožnih hčer, kakor je bila pokojna carica. Dala je stare cerkve obnavljati, nove zidati in oskrbovati z vsemi potrebščinami. Svojo vladarsko gorečnost in skrb za rusko cerkev iztezala je tudi na balkanski poluotok, posebno na Bulgarsko iztočno Rumelijo. Zato je tudi delala za oslobojenje tlačenih južnih Slovanov v Turčiji. Z obdarovanjem cerkvá je probudila in izdržavala nado teh Slovanov v pomoč Rusije, ktera jim je naposled tudi došla. Nič manj goreča ni bila carica tudi za humanitarne svrhe, leta 1876 je osnovala „družtvo crvenog krsta“ (društvo rudečega križa), ktero je tako blagotvorno delovalo v Bulgariji in iztočni Rumeliji. Pozneje se je po tem izgledu osnovalo tudi društvo rudečega križa v našem cesarstvu. Tudi šolam je bila krepka podpora. Ni čuda tedaj, da je pokojna carica bila tako visoko spoštovana in priljubljena ruskemu narodu.

Javna zahvala.

Vsem onim blagim, kateri so na dan pogreba mojega preljubljenega soproga FELIKSA VITTORIJA, spremljevaje njegove zemske ostanke do tihe gomile, ali pozneje na drug način z dokazom blazega sočutja ulili kapljico tolažbe v potrta srca zapuščene rodbine, izrekam iz dna srca: Bog plati!

V Gorici 16. junija 1880.

TEREZIJA vdova VITTORI.

POZIV. Mnogim gg. naročnikom poteče s koncem t. m. naročnina pervega polletja. Uljudno prosimo, da skoro spolnijo svojo dolžnost, kakor jo mora tudi opravništvo vedno o svojem času spolnovati, ako neče, da mu tiskarna ne ustavi lista.

Opravništvo „Soče“.

Dunajska borza.

	18 junija.
Enotni drž. dolg v bankovcih	73 gl. 50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 „ 05 „
Zlata renta	89 „ 70 „
1860 drž. posojilo	133 „ 80 „
Akcije narodne banke	831 „ — „
Kreditne akcije	283 „ 80 „
London	117 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 32 „
C. kr. cekini	5 „ 53 „
Državne marke	57 „ 45 „

Ravnateljstvo društva za večno počeščenje šteje si v čast naznanjati častiti duhovščini in društvenikom, da bo letna razstava cerkvenih paramentov v Rabatišči, Coronini-jevi hiši št. 19 od 24. [do vštevno 3. julija, to je od dne sv. Ivana do predvečera sv. Petra in Pavla.

Mlatilnice

i drugi stroji za kmetijo se dobivajo v Trstu pri Schivitz & Comp. (Živic i družb.) Via Zonta Nr. 5.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največša fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane **žepne ure** so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega **srebrnega niklja**, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so amerikanskega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lehko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljatvi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejše repasirano uro skoraj na polovico **zastonj.** Vse ure so natanko repasirane, ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov **remontoir žepnih ur,** katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnim okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. **preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.**

1000 komadov **krasnih ur na sidro** (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščatim steklom, natančno repasirane; **preje jeden homad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.**

1000 komadov **mobilnih ur na valje** (cylinder-uhr) v teških gilioširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad **preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.**

1000 komadov **Washingtonskih ur na sidro** od 13lotnega srebra, **potrjene od c. k. denarnega urada,** tekoče na 15 rubinih, elektro-galvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. **Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.**

1000 komadov **Washingtonskih remontoir žepnih ur,** od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsekej uri da se zastonj tudi jedna zlata doble urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; **vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.**

1000 komadov **ur za dame od pravega zlata** z 10 rubini, **preje gl. 40, zdaj gl. 20.**

1000 komadov **remontoir ur od pravega zlata** za gospode ali gospé, **preje 100 gl. zdaj gl. 40.**

650 komadov **ur z ropotcem,** fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, **preje gl. 12, zdaj le 5.80.**

650 komadov **ur z majatnikom** (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. **Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.**

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi malo svota,

Naslov: **Uhren-Ausverkauf**

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,

Wien, Rothenthurmstrasse N.ro 9.

Vsled višega dovoljenja ustanovil sem se kot **javni zemljemerec** v Gorici, kder imam svojo pisarnico v magistratni ulici hiš. štev. 391, I. nadstropje. — Naročena dela bom izvrševal vestno in točno **v enem ali drugem deželnem jeziku,** kakor bo strankam ljubo.

ANTON mark. OBIZZI.

Prodajalnica

dišavin, barv in enacega blaga

v Gorici, gosposke ulice h. št. 270

je prav dobro založena z **ŽVEPLOM rimskim** in **sicilijanskim,** prav drobno zmletim, najboljše in čisteje sorte po jako spodobni ceni; — v njej se dobiva tudi izvrsten **CEMENT engleški „Portland“** in **kufsteinski;** obe baži se kaj dobro prilegati za vsako delo. Dalje je tu bogata zaloga vsakovrstnih **barvil** zmletih za rabo z oljem in suhih, **čopičev** in **verniževv,** pa tudi **dišavin, kemičnih preparatov** in **barvanskega blaga.**

Slednjič se priporoča popolna zbirka vseh vrst **esenc** za narejanje rozolijev in žganja s podukom, (če ga kupci želé) kako se imajo rabiti.

Priporočam se slav. občinstvu, naj me blagovoljno počasti z mnogimi naročili; jaz bom gotovo skrbel, da odvrnem skazano mi zaupanje z **dobrim blagom** in **točno postrežbo.**

Anton Mazzoli.

Službeni razpis.

Podpisano c. k. kmetijsko društvo razpisuje službo kancelista z letno placo 650 gld. avstr.. vel.

Zraven uradnih opravil ima kancelist tudi oskrbovati vročitev listov in povabil, ki se pošiljajo društvenikom v mestu in obmestji, dalje nositi društvena pisma na pošto in s pošte ter skrbeti za snaženje društvenih prostorov.

Prosivci naj se oglasijo v društvenem uradu (v deželnej hiši na starem trgu, zraven prvostolne cerkve) do 23. tek. meseca z dokazi, da so popolnoma zmožni italijanskega, slovenskega in nemškega jezika, da so dobrega nravnega vedenja in naj donesejo, če imajo še kak drugi dokument o svojej sposobnosti.

Kdor želi imeti še kako pojasnilo, oglasi naj se pri društv. tajniku.

C. K. KMET. DRUŠTVO

v Gorici dne 15. junija 1881.

Mlatilnice

na štifte in na stebre, z napravo za slamo stresati, z rešetom in snažilnim aparatom, na lesenih nogah, sicer pa iz železa, z najnovejšimi popravami, se dobodo dober kup. Tudi imamo **triére** (trieure za gospodarje in mlinarje, in **rezanice** za z noge pritiskati. To pošiljamo do Dunaja franco. Narisane podobe zastonj. Iščejo se dobri agenti.

Ph. Mayfarth et Co.,

tovarna za stroje v *Frankobrodu* (Frankfurt a. M.) in na *Dunaji*, v mestnem magazinu, (Stadtlagerhaus.)

Izdavatelj in odgovorni urednik: JOŽEF ZEI. — Tiska: „Hilarijanska tiskarna“ v Gorici.